

Літаратура і Мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАЎЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

ПЯТНІЦА, 29 ліпеня 1988 г. № 31 (3441) © Выходзіць з 1932 г. © Цана 10 кап.

УНУМАРЫ:

Імя новай
газеты —
«Кнігарня»
2—3

Пра БНР,
«нацдэмаў»
і іншае
Артыкул У. Калесніка
і матэрыялы «круглага
стала» гісторыкаў
5—11

Мінулае
і адвечнае
На выстаўцы
Я. Батальёнка
і М. Купавы
11

Калі ты
чалавек
тэатра
Групавы партрэт
выпускнікоў БДТМ
12

Твор,
выканаўца,
слухач
Роздум пасля фестывалю
13

ВЕРШЫ
З. МАРОЗАВА і
М. СТРЫГАЛЕВА
4, 14

Па слядах
выступленняў
«ЛіМа»
15

Красні роднай зямлі — дзеці...
Здымак зроблены ў вёсцы Па-
калюбічы Гомельскага раёна
пад час фальклорна-літаратур-
нага свята.

Фота С. КРЫЦКАГА.

Не скажаш песні «да пабачэння!..»

Старшыня журы фестывалю Ігар Лучанок уручае першую прэмію і дыплом лаўрэата Джэма Халіда.

Другая ўладальніца першага прэміі і дыплама лаўрэата Марына Захарава.

— Тут, у Віцебску, застанеца часцінка майёй душы, а з сабой павяжу не толькі прызы і званне, але і светлую радасць ад знаёмства з чужою музыкай і выдатнымі музыкантамі, — прызналася карэспандэнтка БЕЛТА лаўрэат першага Усесаюзнага фестывалю польскай песні самадзейнай выканаўца з Мінска Іна Афанасьева. — Лічу, што ў трывалы падмурак савецка-польскай дружбы закладзена моцная цагляная — за дні фестывалю мы не проста перазнаёміліся з польскімі равеснікамі, але і здарова пасябравалі.

Сапраўды ўражальным святам дружбы і брацтва двух суседніх народаў — СССР і ПНР — стаў віцебскі фестываль. У мінулыя дні, на ўрачыстай цырымоніі віншавання пераможцаў, лаўрэатаў і дыпламантаў конкурсу былі ўручаны прызы польскай песеннай фестывалю. Як паведамылася ўжо, месці фестывалю сталі Джэма Халід з Масквы і Марына Захарава з Калінінграда.

На ўрачыстай цырымоніі прысутнічалі сакратар ЦК ПАРП Анджэй Васілеўскі, сасол ПНР у СССР Уладзімеж Наталф, загадчык Аддзела культуры ЦК КПСС Ю. П. Воранаў, сакратар ЦК КПБ М. І. Дземінец, старшыня Дзяржтэлерадыё СССР А. Н. Аксёнаў, іншыя афіцыйныя асобы.

— На віцебскай зямлі пасяна насенне дружбы, якое абавязкова дасць добрыя ўсходы, — сказаў старшыня Цэнтральнага праўлення Таварыства савецка-польскай дружбы А. Н. Аксёнаў. — Пасля візіту М. С. Гарбачова ў Польшчу гэты фестываль стаў самай яркай і запамінальнай падзеяй, этапнай вяхой ва ўмацаванні брацтва і супрацоўніцтва паміж нашымі народамі.

Музычнае свята ў Віцебску запаліла новым зоркім эстрады — такая аднадушная думка ўсіх нашых кампетэнтных суб'ектаў. Прыз за высокую якаснасць майстэрства, заснаваны Міністэрствам культуры СССР, уручаны Марыне Захаравай. Высокая сцэнічная культура і валане майстэрства Тацыяны Панамарэнкі з Дубасар Малдаўскай ССР адзначана ўсесаюзным і беларускім музычным таварыствамі. Спецыяльнага прызавіда ўдасцеены саліст з Гур'ева Казахскай ССР Віктар Маўрын. Прыз ЦК ВЛКСМ самаму маладому ўдзельніку павязе ў

горад Аткарскі Саратаўскай вобласці дзевяцікласніца Наталля Зотава. Яна ж адзначана ўзнагародай ЦК ВЛКСМ за лепшае выкананне патрыятычнай песні. Прыз Белсаўпрофа «Надзея» уручаны масквічцы Ганне Фішынай.

Прызю таксама ўдасцеены: Пётр Пузік — за лепшае выкананне польскай народнай песні (Міністэрства культуры БССР), група «Хорус» за лепшае выкананне песні пра мір, народныя выкальня-інструментальныя ансамблі «Гуцулачкі», «Апсны-67», «Арфей». Сярод адзначаных прызамі — Анжэла Стэнкі, віцебская група «Дзвіна», кампазітары Уладзімеж Корч з Польшчы і Леанід Захлеўны з Беларусі. Прызю, устаноўленых сябрамі з ПНР, ўдасцеены пераможцы конкурсу Джэма Халід і Марына Захарава, Валерыя Скаражонка (яму, дарэчы, перададзена запрашэнне на ўдзел у супольным фестывалі), Іна Афанасьева, рок-група «Кром», вакальна-інструментальны ансамбль «Каван». Прыз імя Ганны Герман уручаны Тацыяне Панамарэнкі.

— Віцебск не гаворыць песні «Да пабачэння!», — адзначыла ў інтэрв'ю для БЕЛТА старшыня аргкамітэта фестывалю Ніна Сілкова. — З гэтага часу ён стаў адным з асноўных цэнтраў эстраднага мастацтва ў краіне. Услед за лаўрэатамі і гасцямі фестывалю на яго канцэртнай пляцоўцы выйдуча слаўныя майстры савецкай і зарубежнай эстрады. Фестываль закончаны, але песня не развітаеца з намі — песня дружбы і шчасця.

Спецкоры, БЕЛТА І. ВЕКСЛЕР, К. СЕВЯРЫНЕЦ.
Фото Ул. КРУКА.

Другое месца і званне лаўрэата — у Валерыя Скаражонка з Гродна.

Адзін з заключных акордаў фестывалю.

З ПОШТЫ «ЛіМа»

● БАБАЙКА І «ТАЛАКА»

● «РАНИЦА» НЕ ПРЫЕХАЛА І АПОЎНАЧЫ...

● СПАДЧЫНА БЕЛАРУСКІХ ТАТАР

НЯДАЎНА прачытаў у газеце «Літаратурна Украіна» (№ 15, 1988 г.) адкрыты ліст грамадскасці г. Львова да акадэміка АН УССР В. М. Русаноўскага з прапановай аб стварэнні Таварыства роднай мовы. Мяне ўразіла ў гэтым лісце не толькі шчырая заклапочанасць людзей лесам роднай культуры і матчынай мовы, але найперш агульнасць праблем, якія стаўляюць перад беларускім і ўкраінскімі народамі.

Сапраўды, апошнім часам ва ўсёй нашай шматнацыянальнай краіне назіралася тэндэнцыя да штучнага «збліжэння» нацыяў, да заняўдання нацыянальных моў і культур на карысць вульгарна зразуметага «інтэрнацыяналізму», які з сапраўдным інтэрнацыяналізмам не мае нічога агульнага (бо які ж гэта «інтэрнацыяналізм» без нацыяў?). У выніку нацыянальных культур паступова, але няўхільна пачалі губляць свае пазіцыі.

Перш за ўсё пацярпела нацыянальная мова як галоўны кампанент нацыянальнай культуры.

Працэс дэнацыяналізацыі ці не найбольш за іншых гэтым публіку крануў Беларусь. Гэтаму паспрыла блізкасць рускай і беларускай моў, а таксама яшчэ шмат якіх фактараў: амаль пагалоўнае вынішчэнне беларускай інтэлігенцыі ў змрочныя часы «культуры асобы», закрыццё беларускіх школ у гарадах і г. д.

У апошніх дакументах КПСС была падкрэслена неабходнасць паставіць на новы ўзровень патрыятычнае і інтэрнацыянальнае выхаванне савецкіх людзей, пашырыць сферу ўжывання нацыянальных моў, павялічыць іх ролю ў жыцці саюзных рэспублік, пераадолець хібы ў міжнацыянальных адносінах. Актуальнасць гэтага пытання набывае выключнае значэнне для краіны, у якой жыве больш чым сто нацый і народнасцей, і яскрава сведчыць, што перабудова павінна закрануць усе куткі нашага жыцця.

Але ж ніхто за нас нашыя справы рабіць не будзе. Перабудова пачынаецца з кожнага з нас. І ў гэтым добры прыклад нам падаюць нашы сябры з братняй Украіны. Дарэчы, і на Беларусі існавала таварыства «Беларуская школа», але яно аб'ядноўвала толькі вузкае кола людзей, пераважна бацькоў, якія хацелі, каб іх дзеці вучы-

ліся ў беларускіх школах. Гэтае аб'яднанне насіла лакальны характар і не было шырока вядома.

Наспеў час стварыць агульнарэспубліканскае таварыства пры Беларускім фондзе культуры, якое б аб'ядноўвала людзей, неабыхавых да роднай культуры, да бацькоўскай мовы. Мэтай таварыства магло б стаць вяртанне народу роднай мовы, пашырэнне сеткі беларускамоўных дзіцячых садоў, школ, умяшчэнне выкладання на беларускай мове ў ВНУ і г. д.

Але ж ці варта абмяжоўваць толькі гэтым? Трэба ўлічваць і тыя фактары, якія абумоўліваюць абыхавыя і нават пагардлівыя (!) адносіны пэўнай часткі беларусаў да сваёй мовы і культуры. Як вядома, сям'я і самапавага народа будуюцца перш за ўсё на павазе да сваёй мінуўшчыны, на асэнсаванні сваіх гістарычных каранёў. На жаль, гісторыю свайго народа на Беларусі ведаюць толькі адзікі. І будучаму таварыству варта самую пільную ўвагу надаваць пашырэнню гістарычных ведаў, ахоў і рэстаўрацыі гістарычных помнікаў, якіх, на жаль, з кожным годам усё менш.

Вяртанне страчанага багацця роднай мовы — справа ўсенародная. Ёй павінна займацца і таварыства, якое мае стварыцца.

Да таго ж трэба згадаць, што амаль чвэрць людзей беларускай нацыянальнасці жывуць за мяжой рэспублікі, і шмат хто з іх адчувае патрэбу ў далучэнні да роднай культуры. Пільнай задачай таварыства стала б усталяванне культурных сувязей з імі.

Ініцыятыва, з якой выступілі ўкраінскія сябры, вельмі надзеянна і для Беларусі. Аб гэтым гаворыць узнікненне шматлікіх неформальных аб'яднанняў гісторыка-культурнага напрамку.

Наспеў час актыўна ўключыцца ў перабудову і зрабіць першы крок на нялёгкім шляху выратавання народа ад знікнення.

Генадзь ПРЫБИТКА.

г. Масква.

АДНОЙЧЫ мая дачка вярнулася з дзіцячага садочка з дзіўным імем на вуснах — Бабайка: «Трэба дарослых слухаць, а то прыйдзе Бабайка і забярэ». Гэтак прыдумала маладзенькая нянечка Галя, і — у адрозненне

ІНТЭРВ'Ю У НУМАР

Газета для аматараў кнігі

У рэспубліцы павялічваецца колькасць перыядычных выданняў. Толькі сёлета пачалі выходзіць часопісы «Беларуская мова і літаратура ў школе» і «Крыніца» («Роднік»), «Бібліятэка часопіса «Малодасць» і вось чарговая прыемная навіна: прынята рашэнне аб выданні з 1 кастрычніка 1988 года інфармацыйна-рэкламнай газеты «Кнігарня». Аб тым, што будзе ўяўляць сабой новае выданне, наш карэспандэнт гутарыць са старшынёй Дзяржаўнага камітэта Беларускай ССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю М. І. Дзяльцом.

— Міхаіл Іванавіч, у чытачоў, налі яны даведаюцца пра

газету «Кнігарня», відаць, па асацыяцыі ўзнікне паралель з газетай «Кніжное обозрение», якая выходзіць у Маскве, а таксама з аналагічнымі перыядычнымі выданнямі на Украіне, у Казахстане, іншых саюзных рэспубліках. Ды і ў нас, здаецца, выпускаўся Рэкламны бюлетэнь Дзяржкамвыда БССР?

— Сапраўды, рэкламнае выданне Дзяржкамвыда БССР выходзіла, яго, па сутнасці, і замяніць газета «Кнігарня». Па сваім профілю яна будзе блізкай да «Кніжнага обозрения». «Кнігарня» — орган Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю і праўлення Добраахвотнага таварыства аматараў кнігі рэспублікі. Яна будзе выходзіць

7

аванасці, не магу ўявіць класа ні ў мінулым, ні ў сучасным. І думаю, а ці ёсць «кусекасавацкі» не пусціцца да агульначала- і назваць злучнасць ствам, подласць подлас- не вечна правільнай кла- з прыватнымі перагіба- аральнымі пахібкам. Та- асавасць без класа—ды- завеса. На ішчасце, вет- перабудовы разганяюць вы чад, які падпускаец- бункера прыхільнікаў зму.

ташчэвіч не спрабуе шу- рычын і вінаватых, адказ- за незаконныя рэпрэсіі, не ўсё на нейкае містыч- асканаванне ці насланні, юць яго словам «столк- ». Ён піша: «Гэтае су- не адбылося ў абставі- льта асобы». Што з чым тыкнулася, застаецца та- й аўтара. Што ж даты- аго часу, дык ён харак- ецца выбухам беззакон- цёмнай жорсткасці і тэ- у ў апарце дзяржаўнай а гэта трагізм для ах- а для катаў — злачын- Рэпрэсіі супраць грама- за яго спосаб думан- за варожыя дзеянні, чыныя для грамадства,— ства.

я заканадаўчыя органы ў ствараюць юрыдычныя і грамадзянскіх свабод, вываюць каналы злучы- амаволі. Думаецца, гісто- і каштоўная, што ву- а светлым і цёмным во- Самым шкодным з'яўля- астой у думках, справах амах.

да перабудовы, праўда мыслення — у гуманіза- алітыкі, маралі, права і ў — усіх форм грамад- аносін і грамадскай свя- і ў сучасным свеце.

у Ленін, тэрыторыя, гра- алітычная ўлада. Нічога ага ў БНР не было. За- кажаў, што ў яе была зія на дзяржаўнасць.

абіццё і прэтэнзіі — ад- эальныя факты — іншае. аўскі і іншыя арганізатар- Р — палітычныя ўтані- ны самі сышлі з палітыч- ны, прызналі сваю без- ажнасць у барацьбе за- аскую буржуазную рэс- у, аб чым добра напісаў аўч у кнізе «Прыговор ацыі».

дзяля пункт гледжання ага аб тым, што ні адзін аўскіх нацыяналістаў не аўваў рэпрэсій, прыцяг- да суда за крыміналь- ачынствы, якіх яны не у тым ліку і пляменнік іі маці) Якуба Коласа ёсік. Магчыма, і перса- аю справу Ігнатюскага, акончыў жыццё самагуб- аспла выключэння яго з аўскага перагледзець, ааз вывучыць усе даку- азыяныя з гэтай асо-

одзячы вынікі работы ага стала», Э. Загаруль- ачыў:

Історыкі падзяргаюцца аанаму націску з боку амадскасці. І, бадай, адліва. Праведзеная ды- апамагла нам сёе-тое аць у некаторых важных ах нашай гісторыі. Мне а, вялікіх супярэчнасцей арысутных не было. Бы- ўда, некаторыя адценні аы БНР, але ў цэлым ха- ае вызначаны правіль- адназначна. Справядліва адзначалася, што мы ўлічэлі сітуацыю не ах гадоў, але і сучас- аша разуменне гістарыч- ацэсу, сучасныя задачы і. Трэба прытрымліва- аавых ацэнак гістарычных азам з тым мы павінны аца ад заганнай практы- ашвання ярлыкоў дзея- анулага і вярнуць гісто- аны тых, хто сумленна авайму народу, унёс аклад у станаўленне і аё нашай дзяржаўнасці, і культуры.

Выстаўка «Шляхамі баць- каўшчыны» сёлета ў красавіку — маі экспанавалася ў Доме мастацтваў, у чэрвені — у вы- ставачнай зале г. Мазыра, у перспектыве плануецца яе па- каз у г. Панявежысе Літоўскай ССР. За плячыма аўтараў прадстаўленых твораў, М. Ку- павы і Я. Батальёнка, больш як дзесяцігадовы вопыт сама- стойнай творчай дзейнасці і шмат агульных шляхоў і сце- жак, пройдзеных па роднай

там сваёй нацыянальнай куль- туры.

У 80-х гадах у беларускую графіку прыходзіць нямала та- ленавітых мастакоў, але М. Купава па-ранейшаму захоўвае свой высокі аўтарытэт сярод прафесіяналаў і аматараў ма- стацтва. Яго самыя важныя прын- цып у рабоце — не здзіўляць, а пераконваць. Творы М. Купавы — гэта сінтэз мастацкай і наву- кова-даследчыцкай працы. Улю- бёная тэхніка для яго — даклад-

таемную крамолу і шкоднасць для нашай палітычнай сістэмы і ў гістарычнай сімволіцы, і ў цэлых пластах нацыянальнай культуры на працягу доўгага часу было, пэўна, любімым за- няткам розных забароншчыкаў. Таму такую насцярожанасць выклікалі ў іх адлюстраванні гістарычнага беларускага герба «Пагоні» і іншых гістарычных сімвалаў і вобразаў, якія аб- грунтавана ўжываў мастак у сваіх творах на адпаведную тэ- матыку.

Зрэшты, хіба не відавочна, што чалавек, які валодае род- най мовай, ведае гісторыю і культуру сваёй радзімы, па- гаспадарску ставіцца і да род- ной зямлі, беражэ прыроду, ва- лодае імунітэтам супраць без- духоўнасці.

НА ДУМКУ Ягора Баталь- ёнка, родная прырода жы- віць самую высокую гуманіс- тычныя пачуцці. У анкетзе «Ма- ладосці» (1987 г., № 6) мас- так адзначаў: «У кожнай сва- ёй рабоце імкнуўся паказаць гармонію, чысціню, святасць прыроды, што павінна абуд- жаць пачуццё ачышчэння, по- шук гармоніі і рытму ў жыцці, так патрэбныя зараз сучаснаму чалавеку».

Яго творчая праграма ўкла- даецца ў традыцыйныя пара- метры пейзажнага жанру. Ад- нак краявідам Я. Батальёнка ўласцівае не «партрэтнае» ад-

дай. Прырода гэта і ёсць той духоўны пачатак, што звязвае ўсе пакаленні людзей, якія жы- вуць на зямлі.

Культ прыроды, незнявеча- най, неатручанай, неразбава- най, адчуваецца ў краявідах з сярэі 1980 г. «Наш край» («Рэ- кі ад самых вытокаў», «Начны абшар», «Па яловых гонях ко- ні пасуцца»), у сярэі 1984 г. «Родны край» («Курган», «Ад- вечны спакой», «Жнівеньскі ма- тыў», «Восеньскі вечар» і інш.). Каб выявіць настрой пазача- савасці, адвечнасці, мастак паз- бягае прыкмет урбанізацыі. Чалавечая прысутнасць — у плёне працы хлебараба, сцір- тах, каласуючым збожжы. Калі зрэдку і ўзнікае чалавечая по- стаць, дык яна пазбаўлена ха- рактэрных прыкмет сучаснас- ці. Чалавек не царуе ў прыро- дзе, не «пераўтварае» яе, ён проста прысутнічае як частка прыроды.

Пастэллю, акварэллю, зрэдку алейнымі фарбамі мастак вель- мі далікатна і артыстычна пе- радае стрыманы, часам пахмур- ны беларускі каларыт. Праз колеравую вытанчанасць ства- раецца задумлены настрой пей- зажаў, якія мы зберагаем у сваёй памяці. Колькі жывых струн, успамінаў дзяцінства абуджаюць яны ў душы, калі глядзяч трапляе ў свет вобразаў мастака пасля гарадской мі- тусні.

Я. БАТАЛЬЁНАК. «Старажытныя курганы»

люстраванне таго ці іншага ма- ляўнічага кутка, мастак імк- нецца да збіральнага вобраза, сатканага з ўражанняў ад бліз- кіх сэрцу мясцін, па якіх не- аднойчы даводзілася вандра- ваць. Найбольш эмацыянальна злучаны мастак у сваіх пейза- жах з поўначчу Беларусі.

У сярэі «Лукомскі край» 1982 г. («Вясна на Сліцкім во- зеры», «Старадаўнія курганы») разгортваецца панарама зямлі, дзе яшчэ жыве дух першасных, «дагістарычных» часоў. Мастак жадае вярнуць гледача да ўжо легендарнай гармоніі з прыро-

Карціны Я. Батальёнка раз- лічаны на хатні інтэр'ер, на канцэнтраванае ўспрыманне. Яны спрыяюць выхаванню па- чуцця духоўнай еднасці з род- ным краем. Такія іх звышза- дача, якую мастак імкнецца дасягнуць у кожнай сваёй ра- боце — ад панарамных даля- глядаў да міні-акварэляў (на- прыклад, цыкл «Восень», 1979 — 1983 гг.).

Творчая праца мастака спа- лучаецца з выкладчыцкай і грамадскай дзейнасцю. Ужо больш дзесяці год ён выкладае ў Рэспубліканскай школе-ін- тэрнаце па музыцы і выяўлен- чым мастацтве імя І. В. Ах- рэмчыка. Як мастак і выклад- чык Я. Батальёнак слухна лі- чыць, што працэс навучання музыцы і мастацтва не можа быць ізаляваны ад ведання роднай мовы, культуры, паста- яннага кантакту з прыродай. Таму ён прыклаў вялікія на- маганні разам з іншымі сваімі калегамі па рабоце, каб дамаг- чыся паступовага пераводу школы на беларускую мову на- вучання, не зважаючы на «аб'ектыўныя прычыны» ці, інакш кажучы, чыноўнае нежа- данне нічога зрушыць з мёрт- вай кропкі.

Выстаўка твораў М. Купавы і Я. Батальёнка не стала сенса- цыйнай у культурным жыцці ста- ліцы і рэспублікі, не пабіла рэкордаў па колькасці навед- вальнікаў. Яна разлічана на сямьдмага, духоўна падрыхта- ванага гледача, які ў мастацт- ве не шукае экзатычнай эклек- тыкі, сенсацыі дзеля сенсацыі, але імкнецца знайсці адбітак сваіх думак пра лёс радзімы, разабрацца ў яе гісторыі, жа- дае адчуць сябе спадкаемцам вялікага духоўнага побыту бе- ларусаў. Такі глядзяч яшчэ не стварае большасці, але ён ёсць. І гэта дорыць добрыя спадзя- ванні на будучыню.

Яўген ШУНЕЙКА.

ПРА МІНУЛАЕ І АДВЕЧНАЕ

Нататкі з выстаўкі М. Купавы і Я. Батальёнка

зямлі ў пошуках вобразаў для сваіх работ. Супольна, «у дуэ- цэ» яны выстаўляюцца ўпер- шыню.

Сумесная выстаўка дазваляе адчуць агульнасць светапогля- даў пры стылістычнай адмет- насці кожнага, па-новаму ўба- чыць добра вядомыя творы — тыя, што запамініліся па рэс- публіканскіх мастацкіх выстаў- ках, што жывуць у аздабленні кніг, неаднаразова рэпрадуцы- рваліся на старонках друку. Сваім зместам і значэннем вы- стаўка нагадвае леташнюю экс- пазіцыю твораў А. Марачкіна і А. Шатэрніка. Яна дае падставы для асэнсавання не толькі пэў- ных тэндэнцый выяўленчага мастацтва, але і ў цэлым куль- турнай сітуацыі ў рэспубліцы. Гістарызм вобразаў, зварот мастакоў да духоўных сімвалаў беларускай гісторыі могуць для гэтага быць даволі аб'ектыў- ным паказчыкам.

БОЛЬШАСЦЬ работ Міколы Купавы на гэтай выстаўцы зроблена ў 80-я гады. Яны развіваюць кірунак, які выявіў- ся яшчэ ў першай самастойнай рабоце мастака — ілюстрацыях да пазіі Цёткі (1975 г.).

Ужо на пачатку творчага шляху вызначылася крэда мас- така — служыць сваёй дзейнасцю справе развіцця беларускай культуры, або, як з'едліва та- ды казалі скептыкі і нядобра- зычліўцы, — яе «рэанімацыі». Вобраз Цёткі, створаны маста- ком, упарта сцвярджаў аду- хоўленасць, самаахвярнасць служэнню народа, годнасць асобы, якая з'яўляецца носьбі-

ны малінак прам, акварэль- нымі фарбамі, кантрастны і ашчадны па выяўленчых срод- ках лінарыт.

Сваю творчую канцэпцыю мастак праводзіць у жанры гіс- тарычнага партрэта («Настуся Каліноўскі», 1977 г., «Ф. Багушэ- віч», 1979 г., «В. Каратынскі», 1981 г., «Натхненне. Я. Колас», 1982 г. і г.д.), у гістарычных краявідах («Шляхамі Янкі Ку- павы, Менск, Вязінка, Віль- ня», 1980 г., «Альбуч». Родны бераг песняра», 1982—1986 гг., «Друкарня Марціна Кухты», 1982 г., «Гняздо арла. Радзіма героя», 1988 г.), у сімвалічных, алегарычна-фігуратывных на- пазіцыях («Лірыка Я. Купавы», 1982 г., «Партызанская школа», 1984 г., «Крокі ў неўміручасць. Подзвіг Трыфана Лук'яновіча», 1985 г. і інш.). Яго вобразам па-ранейшаму ўласцівы лапі- дарны рамантызм, што адзна- чалася мастацтвазнаўцамі яшчэ ў пачатку 80-х гг. Мастак з кожным годам адкрывае гледа- чам усё новыя гістарычныя вобразы, падзеі, мясціны. Ро- біць сваю справу нетаропка, асэнсавана, грунтоўна, пры не- абходнасці стварае рэканструк- цыі па успамінах старажылаў, архіўных дакументах.

Прозвішча М. Купавы часта сустракаецца ў друку ў сувязі з яго актыўнай грамадскай дзейнасцю, публічнымі выступ- лениямі, наладжваннем выста- вак з нагоды юбілеяў дзеячаў беларускай культуры, папуля- рызатарскімі артыкуламі.

Не абыходзілася, вядома, без «маланака» з бюракрычных вяршынь. Шукаць нейкую па-

М. КУПАВА. «Крокі ў неўміручасць. Подзвіг Трыфана Лук'яновіча».

